SPRAWOZDANIE z DZIAŁALNOŚCI SPP za OKRES pierwszego półrocza 2014

2684 Eugenia Maresch

Mimo świadomości, że rok 2014 jest brzemienny w tak ważne dla nas rocznice, które nakładają na pracowników szczególne obowiązki i presje różnorodnych problemów, Studium stanęło przed trudnym i smutnym zadaniem rozstania się z dr Krzysztofem Stolińskim, który z powodu złego stanu zdrowia zrezygnował z funkcji prezesa. Przez trzynaście lat był motorem i ostoją dla instytucji, której poświęcił wszystkie swe umiejętności, unowocześniając i komputeryzując archiwum i bibliotekę SPP, z czego jesteśmy wszyscy dumni. Będzie mi trudno objąć obowiązki prezesa, którym poświęcał bezgranicznie swój czas i zdrowie. Życzymy mu wszystkiego najlepszego i szybkiego powrotu w nasze szeregi.

W ostatnich miesiącach, prace archiwizacyjne i digitalizacyjne nabrały większego impetu dzięki ogromnej pomocy merytorycznej archiwistów z Instytutu Pamięci Narodowej: Agnieszki Chrzanowskiej i Artura Janczewskiego oraz Agnieszki Wopińskiej z Archiwum Akt Nowych w Warszawie. W maju przyjmowaliśmy Dyrektora Biura Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów IPN, dr Rafała Leśkiewicza, w celu omówienia spraw bieżących i dalszej współpracy.

Nie można nie docenić pracy naszych wolontariuszy, toteż w tym miejscu pragnę podkreślić ich wkład do wspólnego dzieła, jakim jest dalsza modernizacja Studium i jego zasobów archiwalnych. Zachęcamy innych do dołączenia do nas, gdzie w przyjacielskiej atmosferze wspólnie robimy dobrą robotę.

W pierwszym półroczu Studium wydało dwa (włączywszy obecny) okolicznościowe Biuletyny Informacyjne SPP pod redakcją pani Tesy Ujazdowskiej, za której pracę pragniemy na tych łamach z całego serca podziękować. W planie tegorocznym widnieje ważny plan aktualizacji naszej witryny, którą realizuje nasz archiwista i informatyk Krzysztof Bożejewicz – z nadzieją, że z końcem roku wypłynie w świat Internetu udoskonalona trójjęzyczna wersja. Jest to wspaniała forma korzystania z materiałów Studium, dla tych, którzy nie mają możliwości przyjazdu do Londynu.

W chwili oddania tego Biuletynu do druku, podajemy do wiadomości, iż mieliśmy załatwiono ok. 230 kwerend osobistych i korespondencyjnych. Prace prowadziły Panie Krystyna Zatylna i Heide Pirwitz-Bujnowska.

Nadal trwają prace archiwizacyjne i digitalizacyjne nad zespołem Skrzyń (SK); dotychczas przy współudziale AAN i IPN, pod nadzorem dr A. Suchcitza – kierownika archiwów SPP i IPMS oraz K. Bożejewicza z SPP, zarchiwizowano ok. 75% zespołu; ok. 10% zostało zdigitalizowane.

Dr A. Suchcitz kontynuuje re-archiwizację zespołu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych – Wydz. Krajowy (MSW); stan wykonania prac archiwizacyjnych szacujemy na ok. 30 %.

Eugenia Maresch

Z ŻYCIA STUDIUM

Sprawozdanie z działalności SPP za rok 2012 - 2013

Słowo od Prezesa.

W dalszym ciągu prace archiwalne w Studium Polski Podziemnej wykonywane są w zadawalającym tempie. Na szczególną uwagę zasługuje ukończenie prac nad digitalizacją dokumentów Oddziału VI Sztabu Naczelnego Wodza. Dodatkowo dzięki udostępnieniu bardzo sprawnej komputerowej metody poszukiwania danych, badacze odwiedzający Studium mogą szybko i sprawnie odnaleźć tytuły teczek, tematy, nazwiska lub pseudonimy, z których chcą skorzystać.

Nasz bardzo ważny projekt, dotyczący drugiego, uzupełnionego wydania Dokumentów Armii Krajowej, opracowanego wspólnie z Instytutem Pamięci Narodowej został pomyślnie rozpoczęty. Pierwszy tom został oddany do druku 26 września 2013.

Rozpoczęto porządkowanie zespołu dokumentów w zbiorze „Skrzynie" (nazwa zespołu została tak określona, ponieważ dokumenty przez długi okres były przechowywane w metalowych skrzyniach amunicyjnych).

Duży i ciekawy zbiór fotografii został w komplecie zeskanowany i obecnie wymaga opisu tematów, postaci i zdarzeń przedstawionych na zdjęciach, celem łatwiejszego ich odszukania.

Ostatnie dokumenty Komisji Weryfikacyjnych (KW2) zostały uporządkowane i będą bardzo pomocne w przeprowadzaniu kwerend. Tym samym, cały zespół KW jest obecnie udostępniony odwiedzającym Studium badaczom oraz rodzinom poszukujących informacji o swoich bliskich.

Wszystkie wymienione prace są w toku lub zostały zakończone dzięki wytężonej pracy wolontariuszy SPP oraz pracownikom naszego Archiwum.

I. DZIAŁALNOŚĆ I PROJEKTY

Prace archiwalne

Dokumenty Oddziału VI Sztabu Naczelnego Wodza: do tej pory, z tej ważnej kluczowej kolekcji, zeskanowano ponad 126 000 dokumentów kończąc pracę nad tym zespołem

BIUL_SPP_07_2013:Layout 1 17/12/2013 16:39 Page 60

Zespół dokumentów „Skrzynie": trzydziestometrowy zbiór teczek był porządkowany przez archiwistów delegowanych przez IPN (Instytut Pamięci Narodowej) i NDAP (Naczelną Dyrekcję Archiwów Państwowych). Dwoje archiwistów z IPN oraz jedna osoba z Archiwum Akt Nowych pracowały w sumie 5 miesięcy nad zepołem. Dodatkowo swój czas i umiejętności poświęciło kilku wolontariuszy SPP oraz 4 studentów w ramach programu Erasmus. Prace zawansowane są w ok 65%. Przewidywany czas zakończenia archiwizacji to połowa 2014 roku.

Fotografie: zakończono porządkowanie zbioru fotografii, czym zajmowali się pp. śp. Jan Brodzki, Barbara Wiśnioch i Hanna Ostrowska. Wszystkie zdjęcia zostały ponumerowane, zeskanowane i są bezpiecznie przechowywane w koszulkach plastykowych; usunięto też duplikaty. Obecnie pozostaje jeszcze opisanie tematów, postaci i zdarzeń przedstawionych na zdjęciach, celem ułatwienia ich odszukiwania. Archiwum posiada ok. 11 500 zdjęć.

Dokumenty Komisji Weryfikacyjnych (KW 2 KW3 i KW4): Porządkowaniem dokumentów zajmowały się panie: M. Schejbal, B. Murzynowska, I. Grabowska, H. Niedzielska, M. Podhorska. Do tej pory dokumenty indywidualnych Żołnierzy Armii Krajowej ułożono alfabetycznie w zespołach KW2 - 4358 jednostek archiwalnych, KW3 - 20759 jednostek archiwalnych. Dokumenty zostały umieszczone w bezkwasowych teczkach i pudłach archiwalnych. Praca nad tym zbiorem jest zakończona.

Wyżej wymienione Panie rozpoczęły także prace nad opracowaniem zespołu Relacji BI. Przewidywane zakończenie archiwizacji to II połowa 2014 roku.

Centralna Kartoteka Osobowa: kartoteka jest opracowywana przez dr. A. Suchcitza i T. Typrowicza. Dr A. Suchcitz kontynuował także prace nad zespołami MSW oraz kolekcją dokumentów biura SPP.

Portal Internetowy: portal jest w dalszym ciągu rozszerzany i uzupełniany przez Krzysztofa Bożejewicza.

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Składamy podziękowania

Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych

Instytutowi Pamięci Narodowej oraz

Fundacji Armii Krajowej im. F. Miszczaka w Londynie

za zrozumienie, przychylność i okazywaną naszej Instytucji pomoc

BIUL_SPP_07_2013:Layout 1 17/12/2013 16:39 Page 61

Pomoc w pracach archiwalnych

W 2013 roku, dzięki przychylności i zrozumieniu zaprzyjaźnionych i pokrewnych instytucji z Polski (Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych, Archiwum Akt Nowych, Instytutowi Pamięci Narodowej oraz Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego, do prac w SPP zostali oddelegowani:

- Agnieszka Wopińska - AAN Warszawa
- Artur Janczewski - IPN Warszawa
- Agnieszka Chrzanowska - IPN Warszawa

Cenną pomocą okazali się także studenci z krakowski uczelni wyższych, których pobyt sfinasowany był w ramach programu Erasmus oraz przy pomocy londyńskiej Fundacji Armii Krajowej. Wśród nich:

- Maciej Mamcarz
- Anna Ustarbowska
- Martyna Szyjka
- Katarzyna Bilos

Biblioteka

Obecnie katalog kartkowy wykazuje przeszło 8000 tytułów - książek i broszur - z czego 1500 – samych książek - zostało wprowadzonych do Bazy Danych. W bibliotece pod nadzorem p. H. Bujnowskiej pracowali pp. I. i Z. Bokiewiczowie i K. Zatylna.

Wydawnictwa

„Armia Krajowa w Dokumentach": Nowe, uzupełnione wydanie będzie zawierać dokumenty, które z różnych powodów nie zostały umieszczone w poprzednim wydaniu. Uwzględnione będą nowo odnalezione dokumenty przechowywane w innych archiwach, oraz skradzione w latach powojennych. Projekt jest wykonywany wspólnie z Instytutem Pamięci Narodowej (IPN), pod kierwonictwem dr. hab. Waldemara Grabowskiego - pracownika IPN Warszawa.

„Biuletyn SPP Nr 6": Ukazał się kolejny numer „Biuletynu Informacyjnego", którego przewodnim tematem była rocznica dekryptażu niemieckich szyfrów produkowanych przez Enigmę. Biuletyn redaguje p. Tesa Ujazdowska., skład komputerowy wybór fotografii p. Krzysztof Bożejewicz.

Ważniejsze wizyty w Studium

Studium odwiedził Pan Michał Michalski - pracownik Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Celem wizyty było omówienie finansowania przyszłych projektów w Studium.

Dr Mariusz Olczak (kierownik Oddziału V-go AAN Warszawa) odwiedził Archiwum celem zapoznania się z zespołem „Skrzyń"

Pracownicy zespołu „Karta" odwiedzili Studium celem ustalenia usprawnienia procedur udostępnienia fotografii ze zbiorów SPP na stronach Ośrodka Karta oraz ewentualnej sprzedaży praw autorskich do tychże.

Prezes SPP, dr Krzysztof Stoliński został odznaczony Złotym Medalem za Zasługi dla Obronności Kraju.

Kwerendy archiwalne

W okresie od października 2012 do października 2013 65 osób przeprowadziło osobiste kwerendy. Korespondencyjnie, w tym samym okresie załatwiono 151 kwerend. Szczegóły w Załącznikach 1 i 2. Pracę tę wykonały pp. Zofia Żarek, Krystyna Zatylna oraz Heide Pirwitz-Bujnowska.

II. PERSONALIA

Zarząd (12 osób)

- Stoliński Krzysztof dr – Prezes
- Kościa-Zbirohowska Hanna – Wiceprezes
- Melka Tadeusz – Wiceprezes
- Maresch Eugenia – Wiceprezes

BIUL_SPP_07_2013:Layout 1 17/12/2013 16:39 Page 62

- Bokiewicz Zbigniew
- Bujnowska Heide
- Czoch Kazimierz
- Jarosz Władysław
- Kępińska-Niedzielska Hanna
- Schejbal Marzenna
- Barbarski Krzysztof – Prezes IPMS
- Fudakowski Wojciech – przedst. IPMS

Komitet Doradczy (20 osób)
- Barbarski Krzysztof
- Bujnowska Heide
- Bokiewicz Zbigniew
- Ciechanowiecki Andrzej
- Czoch Kazimierz
- Fudakowski Wojciech
- Grabowska Teodora Wanda
- Jarosz Władysław
- Kępińska Hanna
- Kościa-Rostowska Wanda
- Kościa-Zbirohowska Hanna
- Maresch Eugenia
- Melka Tadeusz
- Pomian Andrzej Bohdan
- Potocka Jolanta
- Schejbal Marzenna
- Stoliński Krzysztof
- Suchcitz Andrzej
- Ujazdowska Tesa

Wolontariusze (22 osoby)
- Bokiewicz Irena
- Bokiewicz Zbigniew
- Brodzki Jan
- Bujnowska Heide
- Czerniajew Andrzej
- Czoch Kazimierz
- Grabowska Irena
- Kasonta Adriel
- Kępińska - Niedzielska Hanna
- Klas Wojciech
- Koc - Kędzierska Maria
- Kościa - Zbirohowska Hanna
- Melka Tadeusz
- Murzynowska Barbara
- Ostrowska Hanna
- Podhorska Maria
- Schejbal Marzenna
- Stoliński Krzysztof
- Typrowicz Tadeusz
- Ujazdowska Tesa
- Wiśnioch Barbara
- Zatylna Krystyna (do 30 czerwca 2013)
- Żarek Zofia (od 1 lipca 2013)

Pracownicy etatowi (3 osoby)
- Suchcitz Andrzej dr – Kier. Archiwum (jeden dzień w tygodniu)
- Bożejewicz Krzysztof mgr – Archiwista (dwa dni w tygodniu)
- Zatylna Krystyna – Sekretarka (od 1/07/2013 - 4 dni w tyg, - ½ etatu)
- Żarek Zofia – Sekretarka (do 30/6/2013 - 4 dni w tyg, - ½ etatu)

Lista członków wieczystych od 2011 r.

87. C. Muraszko - 08/09/2011 - £100
88. M. Kędzierska - 05/05/2011 - £100
89. L. Gudynowska - 28/02/2011 - £100
90. W. Fudakowski - 10/05/2011 - £ 100
91. G. Pietrykowska - 08/12/2011 - £100
92. H. Bujnowska - 14/03/2012 - £100
93. W. Grabowski - 18/06/2012 - £100
94. J. Cywiński - 27/06/2013 - £100
95. K. Cywińska - 27/06/2013 - £100
96. Z. Żarek - 10/05/2011 - £100
97. Muzeum PRL Kraków - 13/09/2013 - £100
98. A. B. Pomian - 27/06/2013 - £100
99. J. Brodzki - 27/06/2013 - £100
100. W. Kościa Rostowska - 27/06/2013 - £100
101. A. E. Wasilewska - 27.06.2013 - £100
103. K. Brown - 2013 - £100

BIUL_SPP_07_2013:Layout 1 17/12/2013 16:39 Page 63

Załącznik Nr 1
Wyciąg z kwerend korespondencyjnych (X' 2012 - X' 2013)

Data	Nazwisko	Kraj	Temat badań
14/11/12	Agaton Michał	PL	Kwerenda prywatna
23/11/12	Kaninik Michał	PL	Odznaczenia ojca
13/12/12	Peszke Michał	PL	St. Przybylski – tatrzański kurier
14/12/12	Zawadzka Agata	PL	Kwerenda prywatna
04/01/13	Blair David	GB	Szkolenie skoczków
16/01/13	Whitelock	PL	Raport Ringelbauma
24/01/13	Majewska Krystyna	PL	Fotografia Karskiego
23/01/13	Genest Andrea	D	Fotografie z Ravensbruck
01/02/13	Dróżdż Krzysztof	PL	Iranek Osmecki
03/02/13	Zimmerman Joshua	USA	Raporty z Kraju 1942 r.
12/02/13	Best Emily	USA	Armia Krajowa
20/02/13	Allen Lilla	GB	Geofrey Hickeman
15/03/13	Stepień Krys	GB	Filipecka Wanda
08/04/13	Byczkowski Dariusz	PL	Sidorowicz „Draża"
11/03/13	Cywiński Janusz	GB	Pietrus Agnieszka
20/05/13	IPN Kraków	PL	Rozstrzelanie 30 Polaków w Krakowie
18/07/13	Davies Liz	AUS	Witold Żmudzki
15/07/13	Biskupski Mieczysław	PL	Retinger Jozef
24/07/13	Patriae Fidelis	GB	Wywiad AK
05/08/13	Bowers Keith	GB	Powstanie Warszawskie
28/08/13	Whiteside Alicja	GB	Kwerenda prywatna
28/09/13	Legkiy Aleksandr	UKR	Wacławek Kazimierz
30/09/13	Gdula, Stanisław	PL	Współpraca ze Studium
04/10/13	Stoliński Krzysztof	GB	Dokumenty dot. oficerów łączności
06/10/13	Łoziński Zdzisław	PL	Kwerenda rodzinnK
07/10/13	Whiteside Alicja	GB	Jankowski, Edmund
W sumie 151 kwerend korespondencyjnych			

BIUL_SPP_07_2013:Layout 1 17/12/2013 16:39 Page 64

Załącznik Nr 2
Wyciąg z kwerend osobistych w SPP (X' 2012 - X' 2013)

Data	Nazwisko	Kraj	Temat badań
04/10/13	Witko Adam	PL	Powstanie Warszawskie
04/10/13	Fleming Michael	GB	Wywiad Polski
12/11/12	Dudek Justyna	GB	Cichociemni
19/11/12	Pilich Anna	PL	Bataliony Chłopskie
06/12/12	Kirszak Jerzy	PL	Gen. Roman Szymański
10/12/13	Jasiński Grzegorz	PL	AK/Polskie Siły Zbrojne
03/01/13	Kubiak Paweł	PL	Jan Piwnik „Ponury"
13/02/13	Bukowska Marianna	GB	„Unsung heroes – Poland" History Chanel TV
28/03/13	Świderek Przemysław	PL	Wilenski Okręg AK
24/04/13	Małkowska-Żaba Krystyna	PL	Ucieczka z Oświęcimia
06/06/13	Przygodzki Jacek	PL	Profesorowie Politechniki. Warszawskiej – okres wojny
01/07/13	Kores Daniel	PL	Biografia gen. bryg. Tadeusza Pełczyńskiego
15/07/13	Sciśleska Skrobisz	PL	Mjr Eugeniusz Kaszyński „Nurt"
15/08/13	Cain Friedrich	D	Badania naukowe w Polsce w czasie okupacji1939-1945
15/08/13	Prokopiuk Ewelina	PL	Czesław Zychowicz Prezes SPK
15/08/13	Walentynowicz Iwona	PL	Karolina Kaczorowska
27/08/13	Jasiak Ksawery	PL	AK Częstochowa
19/08/13	Jedynak Katarzyna	PL	Żołnierze AK w drodze na Zachód
24/09/13	Tochman Krzysztof	PL	Oddz. VI Sztabu NW - Cichociemni
26/09/13	Witalec Robert	PL	Wilk Franciszek – biografia polityczna
W sumie 65 kwerend osobistych			